

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Codex traditionvm Corbeiensivm

Falcke, Johann Friedrich

Lipsiae ; Gvelpherbyti, 1752

§. 185. De bonis traditis in loco Listungen in pago Himmerfeldun, et in villis Bilanvelde et Thydwyteshus in pago Wessago.

urn:nbn:de:hbz:466:1-36114

Ab anno
854 vsque
877 re-
gnante
Hudo-
uico et

§. 183.

Tradidit bodo mansum cum familia liafuuard in *hattrungen* (C) testef maynuuard baddo bern et ceteri supra scripti.

§. 184.

Tradidit euric pro anima suuale quidquid habuit in *blouuanscote* (D) testef uolger bernhard adahuuard pumy.

§. 185.

Tradidit bodo quidquid habuit in *listungen* (E) pro anima sua testef
tradidit bernuuard mansum unum in *bilanuelde* (F) cum adiacente filua item medium in *thyduuytesbus* (G) testef hugo folcbert hrodred odo et alii VIII.

§. 186.

vero *Hidderbus* a progenitore quodam Hessi ducis possessa sit, vix Oedipus diuinando assequi poterit.

De villa
Hatrun-
gen.

(C) *Hattrungen* villa in nostro Registro non reperitur. Nescimus ergo, quem vicum designare debeamus. Quantum coniectura auguramur, intelligitur vel Hattingen in comitatu Marcano, vel villa Hetrungen, quam supra §. 178. in pago Westfalon deprehendimus. Videtur abbatia nostra tempore abbatis Sarachonis non amplius in possessione fuisse istius mansi, quem Bodo in villa Hattrungen tradidit. Nihil ergo definimus.

De villa
Blowan-
scote.

(D) *Blowanfcote* villa ponitur in nostro Registro *intra pagum Braghanto*, quem amplissimum et spatiosum pagum fuisse, e villis patet, quæ aliis in documentis huic pago tribuuntur. Et cum in eo pago exstiterint *Tornacum* (Tournay ad Scaldim fluiuium) et *Ganda* (Gent ad idem flumen,) quæ vrbes hodie in Flandriæ comitatu inueniuntur, pagus *Braghanto* ampliorem regionem comprehendisse videtur, quam ducatum Brabantia. De villa *Blowanfcote* differemus *infra* §. 229, vbi plura de *Braghanto* et *Rienfi* pago inuenies.

De villa
Listun-
gen.

(E) De villa *Listungen* vide §. 186.

De villa
Bilanuel-
de.

(F. G) *Bilanuelde* villa tribuitur *pago Westfago* in Registro nostro sæpissime laudato. Eum pagum probe discernere debemus a pago Huuorigo, conspicuo in comitatibus Pyrmontano et Sualenbergico, de quo egimus supra §. 3. not. (e) et infra plura dicemus. Sicut pagi *Westfago* indicant duæ abbatia, quæ nominantur *Hersfordia* et *Sceldice*, quarum illa in nostris documentis, hæc vero in diplomate cæsaris Heinrici II ad annum 1019, quod in Nic. Schatenii *Annal. Paderb.* T. I. p. 433. exstat, in eodem pago positæ inueniuntur. Quodsi autem eadem abbatia sunt *Hersford* et *Schilsche*, in comitatu Rauensbergico reperiundæ, sine vilo dubio pagus *Westfago* in comitatu Rauensbergico olim exstitit. Eandem sententiam egregie confirmat villa *Bilanuelde*, quæ indubie est oppidum *Bilefeld*, eodem in comitatu Rauensbergico visi solitum, quibus *Vita Meinweri* episcopi Paderb. T. I. S. R. B. Leibn. f. 530. villam *Haspan* addit. Villa *Haspan* videtur esse *Hepen*, intra præfecturam Sparenberg et in eodem comitatu sita; *Thyduyresbus* autem, quæ, teste Sarachone, in eodem erat pago Westfago, probabiliter erit vicus *Dussen* seu *Dissen*, iter vnus horæ circiter situs a castro Rauensberg, ad Osnabrugensem vero episcopatum spectans. Ecclesia in *Hepen* olim mater erat ecclesiæ in *Bileuelde*, vti probant sequentes litteræ Bernhardi episcopi Paderbornensis:

Bernhard⁹ dī grā Paderbornensis epūs dilecto focero suo comiti Ludowico salutem et dilectionis constantiam. Sciat constanter dilectio ūrā quod nos cum dilecto nrō dñō Ottone Custode Paderbornensi in eo ?uenim⁹, quod quilibet inhabitatorum *Bileuelde* mansum ad quem familia ptinet habentem, plebano de *Hepen* annis singulis in die omnium

omnium scōrum obulum dabit pro exemptione capelle *Bileulde* que gubernante Corbeiam Adalgario. ratione matricis ad eccliam *Hepen* pertinebat quousq. dicto plebano de *Hepen* condigna recompensatio statuatur. Quapropter dictam capellam *Bileulde* a matrice eius ecclie publicam liberam et exemtam saluo iure diecesani et archidiaconi loci. uobis dantes liberam potestatem in eadem capella psonam idoneam ratione patronat⁹ statuendi et eam ad collationem sp̄itualium loci archidiacono p̄sentandi. Datum Paderborne anno dñi M. CC. XXX. VI. pontificat⁹ n̄ri anno VIII.

Post hæc, scilicet anno 1293, Otto comes de Rauensberge atque Hadwiga comitissa fundarunt *Bilefeldia* collegium canonicorum, parochiali aede B. virginis Mariæ in collegium mutata, restantibus litteris sequentibus, quas e membrana vna cum litteris Paderbornensis episcopi Ottonis addimus:

Nos Otto comes et *Zadwigis* comitissa de *Rauensberge* capitulo et canonicis ecclie bte marie *Bileuldensis* paderb. dieces. tam vite p̄sentis commoda quam future. bone rei operam dare et p̄sentis vite habere subsidium et eterne retribucionis p̄mium enitimur expectare. quapropter pro remedio animarum n̄rarum vobis et ecclie v̄re. quam nos de cōsensu reuerē. patris ac dñi n̄ri *Otonis* paderbuŕn. ep̄i in honorem dei et memoriã scē marie p̄dcē. et bti *Georgii* martyris fundam⁹. ac possessionib⁹ seu prediis tam rusticis quã urbanis nec non seruis agricolis et colonis v̄ris immunitatem ac libertatē cōcedim⁹ ab omni exactione tã rerum quã seruitii temporalis. volentes ut p̄dcã ecclia v̄ra domus et curie v̄re infra immunitatem clauſtri v̄ri cōstitute ac familia v̄ra domestica ea immunitate seu libertate vel priuilegiis gaudeant quib⁹ alie ecclie collegiate dom⁹ et curie nec non familie canonicorum de iure gaudere noscuntur. vobis nihilomin⁹ specialiter cōcedendo quod imunes sitis ab omib⁹ cōtributionib⁹ vigiliis vel custodiis et defensionib⁹ a ciuib⁹ vel oppidanis seu aliis in p̄dcō oppido *Bileuld* cōmoratib⁹ cōmuniter faciendis. Ut autem p̄bendas cōpetētes sortiri possitis ecclias parochiales eiusdē oppidi tã noui quã veteris. in quib⁹ ius patronat⁹ habem⁹. de cōsensu eiusdē reuerē. patris et dñi ep̄i Paderb. et capituli duxim⁹ cōcedendas. nobis tamen iure patronat⁹ in collatione p̄bendarū per omnia reseruato. ceterū in electione decani thesaurarii et scholastici nihil iuris nobis vel heredib⁹ n̄ris reseruam⁹ sed liberaliter capitulo et canonicis cōmittim⁹ memoratis. recognoscim⁹ insuper quod nec nos nec heredes n̄ri aliquam aduocatum habem⁹ in bonis dēe ecclie v̄re nec possim⁹ aliquaten⁹ vendicare. preterea dam⁹ vobis et cuiilibet v̄rum ius et cōmunē usū in pratis lignis et pascuis cōmunib⁹ sicut alii in *Bileulde* morantes oppido noscuntur habere. ceterum in eadē ecclia duodecim p̄bendas de dēi patris ac dñi ep̄i et capituli paderb. p̄dcī cōsensu taliter ordinam⁹ ut quatuor ex illis sint sacerdotes quatuor diaconales et quatuor subdiaconales. ita ut nulli canonicorū fruct⁹ p̄bende ministrantur donec promot⁹ ad sc̄m ordinē fuerit quē debita sibi p̄benda requirit nisi per decanū et capitulū aliter fuerit ordinatū nec alii quã residenti personaliter nisi in negotio ecclie vel causa studii de licencia capituli quēquã abesse cōtingat. p̄dcām vero cōcessionē et ordinationē de cōsensu et voluntate honorabilis viri dñi *Ludouici* p̄positi sc̄i *Johannis* ecclie in *Osnaburg* esse et processisse p̄ntib⁹ protestamur. et nos *Zermann* p̄posit⁹ *Tungrensis* Otto canonic⁹ *Osnaburgensis* *Ludouic* et *Bernhard* fratres p̄dcōrum comitis et comitisse filii heredesq. legitimi supradcām cōcessionē et ordinationē per omnia ratã et gratã et firmã tenebim⁹ et tenem⁹ et in testimoniū et certitudinē pleniorē p̄sens cedula sigillis videlicet comitis et comitisse p̄dcōrum et venerabilium virorum dñi *Ludouici* et *Zermann* supradcōrum cōmunitur. datum et actum anno dñi M. CC. nonagesimo t̄cio. II. id. iunii.

Ab anno
854 vsque
877 re-
gnante
Hludo-
uico et

Hanc fundationem Otto episcopus Paderbornensis eodem anno hisce comprauit litteris:

Otto dei grā Pad'burnēn ecclie ep̄c. uniuersis ad quos p̄ntes littere puenerint salutem in eo qui est omniū vera salus, cum nihil sit quod lumine clariore prefulgeat quam in viro nobili recta fides et nihil sit quod ita nequeat occasui subiacere quam vera religio, nam cum utraq. rectorem vite vel luminis respiciant recte et tenebras respuunt et nesciunt resectui subiacere, quamobrem fidem et deuotionem ac religiositatem *nobilis viri dñi Ottonis comitis in Rauensberge affinis* n̄rī deuotissime comendantes ex eo quod ut religio et diuini numinis cultus augetur in *nouo oppido Bilevelde* domini sui districti n̄rī diecesis collegiatam eccliam canonicorum seculariū de parochiali ecclia eiusdem noui oppidi fundare et eandē suis reb⁹ dotare ad honorē omnipotentis dei et gloriosi genetricis ei⁹ virginis bte marie intendit, nos eidem comiti cupientes cooperari, quaten⁹ bonorum operum ei⁹ efficiam⁹ participes, ut quemadmodum pia deuotione concepit proficiat et eccliam eandem collegiatā de parochiali fundet et dolet de reb⁹ suis ut dictum est et de fructib⁹ prouentib⁹ obuencionib⁹ et oblacionib⁹ eccliarum veteris et noui oppidorum in *Bileuelde*, ita quod huiusmodi fructus prouent⁹ obuencionis et oblaciones inter canonicos ipsi⁹ ecclie collegiate diuidantur equaliter et distribuuntur, eidem nobili viro de cōsensu et beneuola uoluntate *Thiderici de Bilsene p̄positi Germani de Sumichusen decani* et toti⁹ capituli ecclie n̄rē plenā cōcedim⁹ facultatē, volentes, ut postquam indicta ecclia in oppido memorato cōuent⁹ canonicorum secularium fuit institut⁹ eadem ecclia et p̄sone ipsius ecclie ac familia eorundem nec non bona eorundē mobilia et imobilia omnib⁹ libertatib⁹ et immunitatib⁹ et cōmodis quib⁹ ecclie iure gaudere debent et p̄cipue, quib⁹ ecclia sc̄i petri n̄rē ciuitatis paderbūrn̄ gaudet, in p̄sonis reb⁹ et familiis gaudeat et gaudere debet indiscusse, item volum⁹ et cōcedim⁹ ut postquam dicta ecclia collegiata fundata fuit et p̄sone institute ad eandem, uidelicet duodecim vel plures in ipsa prima institutione et postmodum in subsequenti⁹ institutionib⁹ siue prouisionib⁹ ius institutionis siue patronat⁹ dictus nobilis vir *comes in Rauensberge* habeat et idem ius institutionis siue patronat⁹ ipsius dñi comitis transeat in heredes, item volum⁹ et cōcedim⁹ ut reddit⁹ prouent⁹ obuencionis et oblaciones omnes ac omnia iura spiritalia et temporalia dicte ecclie in *Bilevelde* apud dictos canonicos eiusdem ecclie integraliter maneant, contribucionib⁹ auctoritate diecesani faciendis nec non procuracionib⁹ et omnib⁹ iurib⁹ archidiaconi loci saluis, ita tamen ut diaconus ex eorundem canonicorum electione et n̄rā siue successorū n̄rōrum cōfirmacione canonice ordinetur, et ut dict⁹ decan⁹ ad regendā parochiam ab archidiacono loci curā recipiat animarum, et occasione receptionis huiusmodi cure idem decan⁹ tenebitur dicto archidiacono plenam seruare obedienciam et ad exaccionem omnium mandatorum, ipsius sicut tenebatur sacerdos qui in omnib⁹ annis retroactis rector exstitit seu prouisor, si quis autem huiusmodi cōcessiones n̄ras quas deliberato cōsilio decreuim⁹ p̄petuo ualituras infringere aut temere violare vel etiam maliciose impedire presumpserit, indignacionem omnipotentis dei et b̄torum ap̄lorum ei⁹ petri et pauli nec non excomunicacionis sentenciam quam in tales ex nunc et ex tunc in his scriptis ferim⁹ se nouerit incurrisse, in hui⁹ rei testimoniu⁹ presens scriptum n̄ro et capituli n̄ri sigillis exstitit sigillatum. Et nos p̄posit⁹ decan⁹ et capitulū p̄dcti in signum cōsensūs n̄ri sigillū n̄rum apponi fecimus huic scripto. Datum anno domini M. CC. nonagesimo tercio

Sigilla uide in Tabula III.
num. 4. et 5.

Otto